

Magister Niels Michelsen Aalborg

Af H.F. Rørdam

Version 1.1 - 09.06.2006.

Niels Michelsen Aalborg, 1562—1645, Præst.

Forfatterens navn er - i tidens løb - stavet på flere forskellige måder, som *Niels Mikkelsen*, *Niels Milckelsøn*, *Niels Michelsen*, *Niels Michelssøn* og *Niels Michelzøn* skrevet med latinske bogstaver og *Niels Michelszøn* med fraktur.

I latinske udgaver er set: *M. Nicolaum Michaelium* og *D.M. Nicolai Michelij*.

På disse sider er brugt: *Niels Michelsen Aalborg*, som er dét navn man med fordel kan bruge, når man vil søge på bibliotek.dk. Men prøv også: *Aalborg Niels Michel?*, der giver lidt ekstra.

GT og BA, Juni 2006

Denne flittige Folkeskribent var født i Aalborg 16. Sept. 1562. I sin Ungdom havde han et svageligt Legeme, og dette gav Anledning til, at han som Student først lagde sig efter Medicinen, som han studerede baade i Kjøbenhavn og Rostock. Senere ombyttede han denne Videnskab med Theologien og blev 1590 Præst paa Hammershus Slot i Skaane.

1595 tog han Magistergraden og blev 1600 Sognepræst i Noseby og Aaridsløf, ligeledes i Skaane, og siden tillige Provst i Villands Herred. Her begyndte han sin frugtbare Forfattervirksomhed, og han holdt sig, hvilket var et Særsyn i de Tider, udelukkende til Modersmaalet. Den danske Litteratur var endnu saa fattig paa Skrifter egnede til Folkelæsning, at en Forfatter, hvis flittige Stræben gjennem et langt Liv gik ud paa at skaffe en saadan Litteratur til Veje, fortjener Opmærksomhed og Tak, selv om han for en Del lod sig nøje med en Oversætters mere beskedne Rolle.

A. blev dog ogsaa original Forfatter; men det kom ham dyrt at staa. Han havde nemlig skrevet en Forklaring af Johannes' Aabenbaring, som han 1609 i Manuskript leverede den theologiske Professor Dr. Hans Poulsen Resen med Begjæring om, at han vilde gjenneamlæse Arbejdet, for at det kunde faa det theologiske Fakultets Approbation til Trykken. Efter at Værket havde ligget et halvt Aars Tid hos Resen, mindede Forfatteren om det gjennem sin Ven, den anden theologiske Professor Dr. Cort Aslaksen, og Følgen var, at Resen nogen Tid efter sendte Værket til denne med den Besked, at han ikke fandt noget at bemærke derved, men ansaa det for et godt Arbejde. Hos Doktor Cort laa det nu atter et halvt Aars Tid; han kigede hist og her i det, men mente sig fritagen for at læse det helt igjennem, da Resen alt havde givet det sit Bifald; og da Forfatteren, hvem Ventetiden blev lang, atter mindede om Sagen, svarede Aslaksen, at han kunde sende Fortalen, saa skulde han nok besørge det fornødne med Bogtrykkeren. Endelig kom Bogen da ud 1611,

og der var foreløbig ingen, der bemærkede noget stødende ved den.

Imidlertid blev A. 1612 forflyttet til Sognepræst i Helsingborg og Provst i Lugude og Sønder-Asbo Herreder og syslede nu med andre litterære Arbejder, da paa én Gang et truende Uvejr trak op over hans Hoved. Ved et uforsigtigt Brev til Præsten M. Oluf Kock, der blev dømt fra sit Embede paa Grund af sin Hælden til Calvinismen, havde A. nemlig forraadt, at han nærede levende Sympathi for Kocks Kamp mod Resen, og nu kom det op, at han i Forklaringen af Aabenbaringen havde ytret en Anskuelse, der betragtedes som kjættersk, nemlig Haabet om, at Hedninger, der her i Livet ikke havde hørt noget om Frelseren, dog ved Guds Naade kunde blive salige. En Retssag indleddes imod ham, og skjønt han kunde paaberaabe sig, at Værket havde faaet den akademiske Approbation, blev han dog afsat fra sit Embede 1614, da det viste sig, at ingen af Professorerne havde gjort sig den Ulejlighed at læse Bogen helt igjennem.

Efter i nogle Aar at have været uden Embede blev A. dog atter forsonet med Resen, der imidlertid var bleven Sjællands Biskop, hvorpaa han 1619 blev Sognepræst ved den da nys opførte Holmens Kirke i Kjøbenhavn, fra hvilket Embede han paa Grund af Alder og Svaghed fik sin Afsked 1638, men levede dog endnu i 6 Aar, og døde i en høj Alder 1645. Hans Hustru, Anne Axelsdatter, overlevede ham.

A.s Forfatter- og Oversættervirksomhed strakte sig over et vidt Felt og omfattede historiske, theologiske, medicinske og økonomiske Æmner. Mere vilde han have udgivet, hvis ikke Censuren var traadt hindrende i Vejen. En af ham udgiven Lægebog har oplevet forskellige Oplag og findes endnu hist og her blandt Almuen. Det samme gjælder enkelte af hans opbyggelige theologiske Skrifter.

H.F. Rørdam

»*Dansk biografisk Lexikon*« bd. I (1887), s. 12-14.

Artikler om bier og biavl i middelalderen og renæssancen - og på Holberg's tid

Honningbi besøger en hjulkrone. Foto: BA, 2006. Gunnar Thygesen skriver: Hjulkronen er en fremragende biplante med pollen og nektar fra forsommeren til frosten sætter en stopper.

- 1) [Bierne i gamle danske love: Skånske Lov \[beg. af 1200-tallet\]. Jyske Lov \[1241\]. Danske Lov \[1683\]](#)
- 2) [Magister Niels Michelsen Aalborg](#). Biografisk artikel af H.F. Rørdam [1887].
- 3) [Magister Niels Michelsen Aalborg: Om bier](#) [1634] [med latinsk skrift, med gotisk skrift og som hæfte i A6 ved Gunnar Thygesen].
- 4) [Magister Niels Michelsen Aalborg: Om bier](#) [1634] [moderniseret udgave på basis af Gunnar Thygesen's transskribering].
- 5) [Hans Herwigk: En nyttig Bog om Bier](#) [1649], PDF-udgave [12 MB]. [Udgaven er produceret på basis af Gunnar Thygesen's transskribering].
- 6) [Ludvig Holberg om bierne: En fabel, en epistel og et afsnit i 'Naturretten'](#) [1751, 1748, 1750] • Se evt. også: holberg.nu.
- 7) [Biografiske artikler om Esaias Fleischer](#) der i 1777 udgav skriftet »Udførlig Afhandling om Bier«.
- 8) [Avisartikler om bi-avl fra 1779](#) [med latinsk skrift ved Gunnar Thygesen].

Gunnar Thygesen, se: <http://bjoerna.net/bier/Gunnar-Thygesen.htm>

Alt ovennævnte må citeres og kopieres til privat brug og til undervisningsbrug hvis der henvises til dén eller de internetsider der kopieres fra.
Anvendelse til kommercielle formål kræver at der er indgået en forudgående skriftlig aftale. Kontakt post@bjoerna.dk herom.

Teksterne 1), 2) og 6) er behandlet digitalt (OCR-behandlet) af Bjørn Andersen, <http://bjoerna.dk>.

Kommentarer og spørgsmål kan sendes til: post@bjoerna.dk.